

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-27 У 6437/16
22.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљана Тамбурковски Баковић, председника већа, Љиљане Максиминовић и Зорице Китановић, чланова већа, са судским саветником Татјаном Попара, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца А.А. из ..., ..., кога заступа Илија Маравић адвокат из Суботице, Шеноина 7/3, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг 3, ради поништаја решења број 30-02/2-181.50-38157 од 01.03.2016. године, у предмету остваривања права из осигурања, у нејавној седници већа, одржаној дана 22.05.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда, Нови Сад, број 30-02/2-181.50-38157 од 01.03.2016. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција Покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг 3, да тужиоцу А.А. из ..., ..., на име трошкова управног спора плати износ од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Суботица број: 45-181.50.38157 од 26.11.2015. године, којим је, у поступку по службеној дужности, тужиоцу утврђено својство осигураника по основу обављања самосталне делатности оснивача привредног друштва који у њему ради, почев од 01.01.2011. до 10.11.2011. године и од 01.07.2013. године на даље.

У тужби, којом је оспорио законитост решења туженог органа, тужилац је

навео да је у поступку који је претходио доношењу оспореног решења требало прецизирати појам оснивача, односно члана привредног друштва у смислу одредаба 12. ст. 1. тач. 2. и 3. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и одредбе чл. 6. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, односно утврдити да ли оснивач, односно члан привредног друштва ради у том привредном друштву, у ком смислу се под радом, поред радног односа подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежне организације. Истакао је да под радом треба сматрати радни однос, затим представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежне организације, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштва, у ком смислу је и Министарство финансија указало на мишљење Министарства рада и социјалне политике број 414-00-00006/2008-04 од 15.05.2008. године и дало своје мишљење број 430-00-321/2015-04 од 21.08.2015. године. Навео је да из пресуда Основног суда у Суботици, потврђеним пресудама Апелационог суда у Новом Саду, означеним у реферату тужбе, произлази да када осигураник напуни 45 година стажа нема више законског основа за плаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Са изнетог предложио је да се тужба уважи, оспорено решење поништи и утврди да нема законског основа за утврђивање својства осигураника по основу обављања самосталне делатности, као и обавезе тужени на накнаду трошкова управног спора према опредељеном трошковнику.

У одговору на тужбу, тужени је остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења, са предлогом да се тужба одбије, као неоснована.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, у смислу одредбе чл. 33. ст. 2. и 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе чл. 41. ст. 1. наведеног закона, Управни суд је нашао:

- тужба је основана.

Из списка предмета и разлога образложења оспореног решења произлази да је решењем првостепеног органа од 26.11.2015. године, тужиоцу утврђено својство осигураника по основу обављања самосталне делатности, након што је у проведеном поступку утврђено да је тужиоцу утврђено право на старосну пензију почев од 01.01.2008. године решењем првостепеног органа број 45-181.10.38157/2010 од 04.01.2010. године, да је исти орган, у поступку контроле података унетих у базу података фонда и увидом у сајт Агенције за привредне регистре, утврдио да је тужилац од 02.11.2009. године и даље један од оснивача привредног друштва Б.Б. ... и да није директор ни лице овлашћено за заступање, са ког разлога је, у поступку по службеној дужности, применом одредбе чл. 137. ст. 1. тач. 3., 143. ст. 1. тач. 3., 10. ст. 1., 12. ст. 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању важећег до 31.12.2010. године и истог члана Закона важећег од 01.01.2011. године, затим одредбе чл. 17. Закона о привредним друштвима, одлучио као диспозитиву решења првостепеног органа, јер је тужилац оснивач наведеног привредног друштва од 02.11.2009. године, а у периоду од

01.11.2011. до 10.11.2011. године и од 01.07.2013. године није био осигуран по основу радног односа. У жалбеном поступку, тужени је нашао да је правилно првостепени орган утврдио својство осигураника тужиоцу са разлога што је Скупштина привредног друштва управљачки орган, а оснивач/члан друштва чини Скупштину, из чега произлази да сваки члан привредног друштва у привредном друштву ради, односно обавља пословодствена овлашћења и послове управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава у смислу одредбе чл. 12. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, без обзира на то да ли је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач, односно члан, из чега применом прописа о обавезном осигурању у вези са одредбом чл. 10. наведеног Закона и измењеним чланом 12. истог Закона, произлази да је тужилац према закону обавезно осигуран по основу обављања самосталне делатности почев од 01.01.2011. године. Ценећи наводе жалбе, тужени је нашао да мишљење Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику и мишљења Министарства финансија Републике Србије нису од утицаја на законитост решења првостепеног органа, јер је тај орган одлучивао у складу са наведеним законским одредбама, при чему је имао у виду да мишљења органа државне управе у погледу одређене правне ствари нису обавезујуће према одредби чл. 80. Закона о државној управи.

Оваква одлука туженог органа се не може прихватити, јер при њеном доношењу није поступљено по правилима поступка.

Одредбом чл. 6. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, ("Службени гласник РС" бр. 84/04...03/10), прописано је у тачки 15. да оснивач, односно члан привредног друштва је осигураник - физичко лице које ради у привредном друштву чији је оснивач односно члан, без обзира да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Под радом се, поред радног односа, подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежног суда, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Одредбом чл. 7. истог закона, прописано је да обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање су осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања и то под тачком 7. оснивачи, односно чланови привредног друштва.

Одредбом чл. 12. ст. 1. наведеног закона, прописано је да када осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основама, до износа највише годишње основице доприноса, у складу са овим законом.

Одредбом чл. 12. ст. 1. тач. 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 34/03...101/10), прописано је да осигураници самосталних делатности су лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима раде, без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач, односно члан. Одредбом тачке 3. истог члана

наведеног закона, прописано је да осигураници самосталних делатности јесу и лица која обављају послове по основу уговора о делу, односно послове по основу ауторског уговора, као и послове по основу других уговора, код којих за извршен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу. Ставом 2. истог члана прописано је да се радом у смислу става 1. тачка 2) овог члана сматра се и представљање и заступање привредних друштава од стране њихових оснивача, односно чланова на основу уписа у регистар надлежне организације, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Имајући у виду наведено, по оцени суда, из цитираних одредби закона произлази да оснивач привредног друштва који у њему не ради у смислу цитиране одредбе чл. 12. ст. 1. тач. 2. Закона и пензијском и инвалидском осигурању и не остварује накнаду (уговорену накнаду) у смислу тачке 3. тог члана закона, и нема својство осигураника самосталних делатности у смислу наведених одредаба тог закона (при чему се подразумева да у привредном друштву постоји лице које је у радном односу или се бави пословима заступања тог привредног друштва, односно овлашћено је за пословођење), није обвезник доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, што значи да је, у поступку утврђивања својства осигураника, тужени дужан да цени да ли је првостепени орган, у конкретном случају, утврдио све чињенице од значаја за оцену да ли је оснивач засновао радни однос или обавља друге послове који се могу сматрати радом у смислу цитираних законских одредби, што овде није учињено. Са изнетог, оспорено решење је донето уз повреду одредбе чл. 199. ст. 2. у вези са чл. 235. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, „Службени гласник РС“, бр. 30/10), будући да разлози дати у образложењу тог решења не упућују на закључак какав је дат у диспозитиву.

Одлучујући о предлогу тужбе да суд реши управну ствар у пуној јурисдикцији, суд је нашао да природа ове управне ствари не пружа поуздан основ за то, у смислу одредбе чл. 43. Закона о управним споровима, и да је економичније и целисходније да учињене повреде правила управног поступка надлежни орган отклони у поновном поступку.

У поновном поступку тужени је дужан да донесе нову на закону засновану одлуку, за коју ће дати разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво ће бити дато у диспозитиву, при чему је везан правним схватањем суда у смислу одредбе чл. 69. ст. 2. Закона о управним споровима.

Са изложеног, како је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, на основу чл. 40. ст. 2. и 42. ст. 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучено је као у ставу I диспозитива пресуде.

Суд је одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду трошкова управног спора, имајући у виду успех тужиоца у овој управној ствари донео одлуку као у ставу II диспозитива ове пресуде применом одредби чл. 66, 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом одредби чл. 153. и 154. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), које се у управном спору сходно примењује

на основу одредбе чл. 74. Закона о управним споровима, па је тужиоцу досудио трошкове управног спора на име састава тужбе од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 12.000,00 динара у складу са Тарифним бројем 43. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр. 121/12), у границама захтева из тужбе.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 22.05.2018. године, III-27 У 6437/16

Записничар
Татјана Попара, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СР